

Tájékoztató a helyi adókról és egyéb adóhatósági feladatokról

A helyi adókról és egyéb adóhatósági feladatokról készített tájékoztatót is tárgyalta a képviselő-testület legutóbbi, augusztus 25-iki ülésén. Az ülésen megfogalmazódott annak igénye, hogy az érdeklődők olvashassák, böngészhessék az átfogó képet nyújtó tájékoztatót. Íme a beszámoló, forgassák haszonnal.

A gazdasági önállóság egyik eszköze a helyi adók rendszere. Az önkormányzat számára lehetőséget teremt a Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény a helyi szuverén adóztatási jog gyakorlására. A képviselő-testület törvényi felhatalmazás alapján vezette be a jelenleg hatályos helyi adókról szóló rendeleteit.

Szarvas Város Képviselő-testülete 2005. évtől a helyi adóztatást a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan a törvényben meghatározott feltételek figyelembevételével új alapokra helyezte:

- a helyi iparüzési adó mértékét 1,8 %-ról 1,7 %-ra csökkentette,
- bevezette a vállalkozók kommunális adójáról szóló 32/2004. (XII. 17.) rendeletet,
- az üdülés, pihenés céljára szolgáló épületek utáni építményadóról szóló 16/1995. (IV. 19.) önkormányzati rendeletet hatályon kívül helyezte,
- bevezette a lakás és nem lakás céljára szolgáló építmények utáni építményadóról szóló 31/2004. (XII. 17.) rendeletet,
- a magánszemély kommunális adójáról szóló 15/1995. (IV. 19.) rendeletet hatályon kívül helyezte.

Ezek a változások Szarvas város lakosságának és vállalkozóinak teljes körű bevallásadási kötelezettségét jelentették.

Az alábbi táblázat mutatja az Adócsoport iktatói ügyirati számának növekedését az előző év hasonló időszakához, valamint az előző évekhez képest.

	2003. év	2004. év		2005. év	Eltérés 2004. 07. 31. napjához viszonyítva	
		07. 31. napjáig	12. 31. napjáig		07. 31. napjáig	db
Iktatott ügyirat	8 066	8 317	11 361	14 971	6 654	180,0%
Egy ügyintézőre jutó ügyirat	1 344	1 386	1 894	2 495	1 109	180,0%

A táblázat adataiból kitűnik, hogy az előző év hasonló időszakához viszonyítva 80 %-kal növekedett az iktatott ügyiratok száma. Az egy ügyintézőre jutó ügyirat száma 1.386-ról 2.495-re növekedett, ezzel szemben az adócsoport létszáma nem változott. Az ügyiratszám növekedése együtt járt az ügyfélforgalom megnövekedésével, amely nem csupán a bevallások átvételével, hanem az ügyfelek teljes körű felvilágosításával, tájékoztatásával párosult. Az ügyiratok feldolgozását követően határozatot, illetve fizetési meghagyást bocsátottunk ki, amely ellen az adózók fellebbezési jogukkal – a helyi iparüzési adó EU-konformitásának vitatását kivéve – nem éltek.

Az alábbi két táblázat tartalmazza adómeneként a 2005. évi előirányzatot, a tényleges terhelést, a július 31-ig beérkezett bevételt, valamint az adóhátralékok és túlfizetést.

Adónemek	2005. évi		Eltérés	Teljesítés	
	előirányzat	helyesbített folyó évi terhelés		eFt	a helyesbített terhelés arányában %
Helyi iparüzési adó	340 000	355 585	15 585	168 871	47,49%
Építményadó	58 700	84 751	26 051	41 078	48,47%
Vállalkozók kommunális adója	9 200	11 748	2 548	2 515	21,41%
Idegenforgalmi adó	3 700	963	-2 737	1 150	119,42%
Magánszemély kommunális adója	0	0	0	407	-
Helyi adók összesen:	411 600	453 047	41 447	214 021	47,24%
Gépjárműadó	75 000	81 840	6 840	37 974	46,40%
Talajterhelési díj	2 000	64	-1 936	164	256,25%
Földbérbeadás adója	5 000	0	-5 000	11	-
Pótlék, bírság	3 704	4 135	431	1 731	41,86%
Mindösszesen:	497 304	539 086	41 782	253 901	47,10%

A 2005. július 31. napjáig beérkezett bevételek figyelembevételével az előirányzat 51,1 %-ban teljesült. Hátralékok és túlfizetések alakulása 2005. július 31-én

Adónem	Hátralék	Túlfizetés	Tényleges hátralék
Helyi iparüzési adó	154 370	15 861	138 509
Építményadó	44 637	236	44 401
Vállalkozók kommunális adója	9 239	6	9 233
Idegenforgalmi adó	283	361	-78
Magánszemély kommunális adója	1 114	563	551
Helyi adók összesen:	209 643	17 027	192 616
Gépjárműadó	54 483	857	53 626
Talajterhelési díj	19	120	-101
Földbérbeadás adója	0	275	-275
Pótlék, bírság	18 435	820	17 615
Mindösszesen:	282 580	19 099	263 481

A táblázat hátralék oszlopában szereplő 282.580 eFt tartalmazza az előző évi hátralékokat, a folyó évi hátralékokat, a később esedékes, illetve II. félévi adó összegét is, amelynek pótlékmentes fizetési határideje 2005. szeptember 15. napja.

A következőkben az egyes helyi adónemekről adunk részletesebb tájékoztatást.

Helyi iparüzési adó:

A helyi iparüzési adóból származó bevételi előirányzat az önkormányzat gazdálkodásában nagy jelentőséggel bír, a 2005. évi költségvetési bevétel 9 %-át képezi.

Az adó mértéke 2004. december 31-ig 1,8 % volt, a Képviselő-testület döntése alapján 2005. január 01. napjától 1,7 %-ra csökkent.

A helyi iparüzési adóval kapcsolatban 2005. július 31. napjáig 3.286 db ügyirat keletkezett, amelyek a vállalkozások bevallási és bejelentkezési kötelezettségeit tartalmazzák, valamint a 2005. március 15. napjáig esedékes adóelőleg módosítását a 2005. évi adómérték csökkenése miatt. A 2004. adóévról benyújtott bevallások feldolgozása a törvényben előírt határidőn belül megtörtént, az adózók fizetési meghagyásban értesültek a 2004. évi adókülönbözet és a 2005. évi adóelőleg összegéről. A feltöltési kötelezettségüket nem teljesítő, valamint a bevallásukat késedelmesen benyújtó vállalkozások terhére mulasztási bírság előírásáról rendelkezünk.

2005. évre 1.654 vállalkozás terhére 340.717 eFt adóelőleg került megállapításra.

A szarvasi önkormányzat által biztosított kedvezmények és mentességek az adózók széles körét érintik, ez 2004. évben 10.196 eFt támogatást jelentett a vállalkozásoknak, ezzel szemben bevételkiesést az önkormányzatnak.

A bevallási kötelezettségüket nem teljesítő adózók többségében az egyéni vállalkozói tevékenységüket megszüntették, valamint a felszámolás és végelszámolás alatt álló vállalkozások köréből kerülnek ki.

2005. évre 1.200 adózó részére lett megállapítva adóelőleg fizetési kötelezettség, melynek megoszlását a 2005. és 2004. évi adatokhoz viszonyítva az alábbi táblázat mutatja. A fennmaradó 454 vállalkozás a törvényi, illetve önkormányzati rendeletben foglaltaknak megfelelően adómentességet, illetve kedvezményt élvez.

Adóelőlegek	Adózók száma			Eltérés 2004. évhez viszonyítva
	2003. év	2004. év	2005. év	
50 eFt alatt	755	710	802	92
50-100 eFt között	151	128	148	20
100-200 eFt között	83	97	102	5
200-300 eFt között	34	34	33	-1
300-400 eFt között	21	26	22	-4
400-500 eFt között	22	13	12	-1
500-700 eFt között	16	24	23	-1
700-1 000 eFt között	13	16	11	-5
1 000-2 000 eFt között	20	16	21	5
2 000-5.000 eFt között	13	16	19	3
5 000 eFt felett	9	9	7	-2
Összesen:	1137	1089	1200	111

A törvényi szabályozás alapján 2005. január 01. napjától az önkormányzati rendeletben biztosított kezdő vállalkozó adómentessége megszűnt, ezért az adóelőleg fizető vállalkozások száma növekedett az előző évhez képest.

A táblázat adataiból megállapítható, hogy a 100 eFt adóelőleg összeghatárt el nem érő vállalkozások száma növekedett, összességében azonban az adómérték csökkenése a vállalkozások adóelőleg fizetési kötelezettségének csökkenését eredményezte, amelyet az alábbi táblázat mutat.

	2003. év	2004. év	2005. év
	végleges adó		
Adómérték	1,80%	1,80%	1,70%
Adóalanyok száma	1 538	1 602	1 654
Előírt adó (2005-ben adóelőleg) eFt	395 090	357 864	340 717
Önkormányzati mentesség eFt	12 795	10 196	*-

*A 2005. évi adatok a 2004. évi tényadatokból kerültek megállapításra, ezért az önkormányzati rendeletben biztosított mentesség és kedvezmény összege nem prognosztizálható.

A helyi iparüzési adó fizetési meghagyások ellen az elmúlt öt évben fellebbezés nem volt, azonban ebben az évben több multinacionális cég vitatja a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény helyi iparüzési adó fejezetének EU-konformitását, emiatt éltek fellebbezési jogukkal.

Alc. Vállalkozók kommunális adója

A Képviselő-testület 2005. január 01. napjától bevezette Szarvas város önkormányzat illetékességi területén a vállalkozók kommunális adóját. Az adó alapja az adóalany által az önkormányzat illetékességi területén foglalkoztatottak korrigált átlagos statisztikai állományi létszáma. Az adó mértéke 2.000 Ft/fő összegben került megállapításra. A vállalkozások az önadózás szabályai szerint a várható adó összegéről tettek bejelentést, amely alapján részükre fizetési meghagyásban közöltük az adóelőleg összegét.

A következő táblázat a vállalkozások korrigált átlagos statisztikai állományi létszám szerinti megoszlását mutatja. A táblázatból kitűnik, hogy legjellemzőbb az egyéni vállalkozó, valamint a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság, amelyeknél a korrigált átlagos statisztikai állományi létszám 1 fő, amely az összes vállalkozásnak 68 %-át jelenti. Az első hat legtöbb főt foglalkoztató vállalkozás az összes korrigált átlagos statisztikai állományi létszám 34 %-át, ezen belül az egyik szarvasi székelyi vállalkozás az összes korrigált átlagos statisztikai állományi létszám 11 %-át foglalkoztatja.

A 2005. évi tervezett 9.200 eFt adóbevételel szemben a helyesbített folyó évi terhelés 11.748 eFt, melyből 2.515 eFt realizálódott. Ennek oka, hogy a bevallások feldolgozása augusztus elején fejeződött be, így az előírt I. félévi adóelőleg pótlékmentes fizetési határideje szeptember első napjaiban jár le. A vállalkozásokat az egyszeres könyvvezetésre kötelezett kivételével – hasonlóan a helyi iparüzési adóhoz – december 20. napjáig feltöltési kötelezettség terheli.

Korrigált átlagos statisztikai állományi létszám szerinti megoszlás	Vállalkozások száma	Vállalkozások által foglalkoztatott összes korrigált átlagos statisztikai állományi létszám fő
1 fő	920	915
2 fő	155	304
3 fő	85	254
4 fő	31	123
5 fő	24	120
6-10 főig	57	436
11-50 főig	67	1 440
51-100 főig	4	287
101-200 főig	3	424
384 fő	1	384
523 fő	1	523
660 fő	1	660
Összesen:	1 349	5 869

Építményadó

A Helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 1. § (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján az önkormányzat Képviselő-testülete 2005. január 01. napjától bevezette az önkormányzat illetékességi területén az építményadót. Hatálya kiterjed minden lakás és nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész adóztatására a tulajdonosok körétől függetlenül. Az adóztatás egységes szabályok szerint történik, az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül. Az adózók összesen 7.352 db bevallást nyújtottak be. A kivett építményadó összege 84.729 eFt, amely a következők szerint oszlik meg:

A feldolgozott bevallások építmény jellege szerinti megoszlása

Építmény jellege	Bevallások száma		Kivetett adó	
	db	%	eFt	%
lakás	5 988	81,45%	24 254	28,64%
üdülő	400	5,44%	6 528	7,71%
nem lakás céljára szolgáló építmény	964	13,11%	53 897	63,65%
Összesen:	7 352	100,00%	84 679	100,00%

Az önkormányzati rendelet alapján az 5.988 lakásból 1.732 lakást mentesítettünk az adó alól.